
99-17-RE

CAUSA 99-17-RE

Número de registre: 231-1999. Recurs d'empara

AUTE DEL DIA 17 DE DESEMBRE DE 1999

BOPA núm. 77, del 22 de desembre de 1999

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional el dia 11 de novembre de 1999 per la representació processal de la societat mercantil Cevalls, SA, mitjançant el qual interposa recurs d'empara contra la sentència del 21 d'octubre de 1999 dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per presumpta vulneració del dret a un procés degut, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i demana al Tribunal Constitucional que "vulgui tenir per interposat recurs d'empara contra la Sentència de la Sala Civil del Tribunal de Justícia de 21 d'octubre de 1999, per lesió del dret al procés degut establert a l'article 10 de la Constitució";

Vista la Constitució, especialment els articles 41, 88 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vista la Llei transitòria de procediments judicials;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal de data 1 de desembre de 1999;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez;

Antecedents

Primer

La societat Proilla, SA va encarregar a la societat Cevalls, SA les obres de construcció d'un edifici d'habitatges i despatxos segons contracte de data 1 de desembre de 1990 i pressupost de data 20 de setembre de 1991. La societat Proilla, SA va acceptar una lletra de canvi lliurada per la societat Cevalls, SA corresponent al pagament del ròssec del preu de les obres de construcció. La societat Proilla, SA va presentar davant de la Batllia demanda d'embargament preventiu sobre aquesta lletra de canvi. La societat Cevalls, SA va igualment presentar davant de la Batllia demanda

---

d'embargament preventiu sobre els béns del Sr. Albert Subirà i de la societat Proilla, SA per impagament d'una quantitat corresponent al ròssec deutor del preu de les mateixes obres. La societat Cevalls, SA va desistir de les seves pretensions contra el Sr. Josep Albert Segura, i per aute de data 8 de juny 1994, el batlle va procedir a l'acumulació dels autes esmentats.

Segon

Amb data 18 de juny de 1994, la societat Cevalls, SA va formular demanda contra la societat Proilla, SA en reclamació de quantitat relativa al ròssec deutor a cobrar per cadascun dels litigants segons el contracte de data 1 de setembre de 1990. La societat Proilla, SA es va oposar a les pretensions de la societat Cevalls, SA i hi va plantejar demanda reconvençional en contra, en reclamació d'una quantitat en concepte de la facturació real de les obres dutes a terme.

Tercer

La societat Proilla, SA va demanar a la societat Gapis un dictamen pericial per a control d'obra, el qual conclou que hi ha una diferència qualitativa i quantitativa bastant important; per tant, la societat Proilla, SA va refusar de pagar les quantitats reclamades per la societat Cevalls, SA.

Quart

Per sentència de data 13 de novembre de 1996, el Tribunal de Batlles, estimant parcialment la demanda inicial i la demanda reconvençional, va condemnar la societat Proilla, SA a pagar a la societat Cevalls, SA l'import reclamat amb els interessos legals a comptar del 28 de setembre de 1994.

Contra aquesta decisió ambdues parts van interposar recurs d'apel·lació. La societat Proilla, SA va argumentar que la societat Cevalls, SA havia demanat l'administració d'una prova pericial a càrrec d'Enginesa, la qual ja havia fet un dictamen el 23 de desembre de 1993, en què valorava exhaustivament el valor de la construcció de l'immoble en quantitat i qualitat. La societat Cevalls, SA es va assabentar que el peritatge que havia demanat li era desfavorable i el va retirar i va desistir de la prova ja feta, de manera que el dictamen no va arribar a la Batllia; per tant, la societat Proilla, SA va demanar que s'admetés el dictamen pericial esmentat.

La societat Cevalls, SA va criticar el peritatge de la societat Proilla, SA i va manifestar que el Tribunal de Batlles havia fet un error material en el càlcul de les sumes a deduir abans d'arribar a establir el quàntum en què havia de fixar-se el ròssec degut per la societat Proilla, SA.

Per providència de data 11 de juny de 1997, el magistrat ponent va ordenar un peritatge per decidir millor. El perit nomenat va presentar el seu informe el dia 25 de maig de 1999. Ambdues parts van criticar el peritatge esmentat.

Cinquè

Amb data 21 d'octubre de 1999, el Tribunal Superior de Justícia va decidir desestimar el recurs d'apel·lació de la societat Cevalls, SA; estimar en part el recurs de la societat Proilla, SA, i reformar la sentència del Tribunal de Batlles, Secció Civil del 13 de novembre de 1996, en el sentit de condemnar la societat Proilla, SA a pagar a la societat Cevalls, SA la quantitat dictaminada en el peritatge amb els interessos legals a comptar del dia 25 d'abril de 1996.

Amb data 11 de novembre de 1999, la representació processal de la societat Cevalls, SA va interposar recurs d'empara davant del Tribunal Constitucional contra la sentència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per presumpta vulneració de l'article 10 de la Constitució, concretament el dret a un procés degut i de durada raonable.

Setè

Amb data 1 de desembre de 1999, el Ministeri Fiscal va presentar l'informe sol·licitat pel Tribunal Constitucional, en què estimava que la societat Cevalls, SA no havia esgotat la via jurisdiccional ordinària, ja que no havia interposat davant de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, l'incident de nul·litat d'actuacions previst en l'article 18 bis 3 de la Llei de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials. Per aquesta raó, el Ministeri Fiscal va sol·licitar la inadmissió a tràmit de la demanda formulada.

Fonament jurídic únic

L'article 3 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional assenyala que els precedents que el Tribunal estableixi constitueixen criteris interpretatius autovincolants, llevat que decideixi per majoria absoluta dels seus membres que han de ser modificats i ho expressi en forma motivada (apartat 1); i continua indicant que als efectes de l'apartat anterior, es presumeix l'existència d'un precedent quan almenys dos supòsits idèntics hagin estat resolts amb la mateixa decisió i amb fonament en la mateixa doctrina (apartat 2). Aquest Tribunal, en dos autes de la mateixa data (autes del dia 5 de novembre de 1999 en relació amb les causes 99-15-RE i 99-16-RE), amb redacció i fonamentació idèntiques i sobre els mateixos supòsits processals, ha indicat que considera imprescindible, per iniciar una acció constitucional d'empara, esgotar la via jurisdiccional ordinària propiciada per l'article 18 bis de modificació de la Llei transitòria de procediments judicials, de data 22 d'abril de 1999, després d'haver interposat i d'haver estat denegat amb resolució ferma, en qualsevol instància jurisdiccional, el corresponent incident de nul·litat d'actuacions per violació dels drets constitucionals reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

Mitjançant una interpretació raonable, la part que interposa el present recurs d'empara admet que no ha acomplert aquesta exigència, atès que, al seu parer, és innecessària perquè de la redacció literal de la Llei de modificació abans esmentada pot deduir-se que solament seria obligatòria si la violació dels drets constitucionals no s'hagués invocat en el decurs del procés a quo. La part afirma que aquesta invocació ha estat efectuada, i per això estima que l'absència d'interposició de l'incident de nul·litat no és obstacle per a l'admissió del present recurs d'empara.

Tanmateix, com s'acaba d'indicar, aquesta interpretació no es correspon amb la ja establerta per aquest Tribunal. Consegüentment, ens remetem als raonaments jurídics exposats en els autes més amunt esmentats i donem per reproduïdes les consideracions que s'hi estableixen.

Per tot això, sense necessitat de considerar el fons de l'assumpte, la nostra decisió és de no admetre a tràmit el recurs d'empara al qual es refereix la demanda esmentada a l'encapçalament d'aquest aute.

Per tot el que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

Primer

No admetre a tràmit l'escrit de recurs d'empara 99-17-RE, interposat per la representació processal de la societat mercantil Cevalls, SA.

Segon

Notificar el present aute a la representació processal de la societat mercantil Cevalls, SA, al Ministeri Fiscal, al president del Tribunal Superior de Justícia i al president de la Batllia.

Tercer

Publicar el present aute, d'acord amb el que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, pel Tribunal Constitucional, el dia disset de desembre de mil nou-cents noranta-nou.

Miguel Ángel Aparicio Pérez Pere Vilanova Trias

President

Vicepresident

Joan Josep López Burniol

Magistrat